Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/1392

29.5.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/1392

av den 14 maj 2024

om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([1]), och

av följande skäl:

(1) Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan ([2]) (*associeringsavtalet*) utgör grunden för förbindelserna mellan unionen och Ukraina. I enlighet med rådets beslut 2014/668/EU ([3]) tillämpades avdelning IV i associeringsavtalet, som avser handel och handelsrelaterade frågor, provisoriskt från och med den 1 januari 2016, och trädde i kraft den 1 september 2017 efter att ha ratificerats av alla medlemsstater.

(2) I associeringsavtalet uttrycks att parterna i avtalet (*parterna*) önskar stärka och bredda förbindelserna på ett målmedvetet och innovativt sätt för att underlätta och uppnå gradvis ekonomisk integration och att göra detta i överensstämmelse med de rättigheter och skyldigheter som följer av parternas medlemskap i Världshandelsorganisationen.

(3) Artikel 25 i associeringsavtalet föreskriver att ett frihandelsområde mellan parterna gradvis ska upprättas i enlighet med artikel XXIV i Allmänna tull- och handelsavtalet från 1994 (Gatt 1994). I detta syfte föreskrivs i artikel 29 i associeringsavtalet ett gradvist avskaffande av tullar i enlighet de tulltaxor som inbegrips där och möjligheten att påskynda och utvidga omfattningen av ett sådant avskaffande.

(4) Rysslands oprovocerade och obefogade anfallskrig mot Ukraina, som pågått sedan den 24 februari 2022, har haft en djupgående negativ inverkan på Ukrainas förmåga att bedriva handel med resten av världen, både på grund av att produktionskapacitet förstörts och att en betydande del av transportmedlen inte kan användas, till exempel på grund av att tillträdet till Svarta havet är begränsat och osäkert. Under dessa exceptionella omständigheter och för att mildra de negativa ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina är det nödvändigt att påskynda utvecklingen av närmare ekonomiska förbindelser mellan unionen och Ukraina för att ge fortsatt stöd till de ukrainska myndigheterna och den ukrainska befolkningen. Det är därför nödvändigt och lämpligt att fortsätta att stimulera handelsflödena och bevilja medgivanden i form av handelsliberaliseringsåtgärder för alla produkter, i linje med det påskyndade avskaffandet av tullar på handeln mellan unionen och Ukraina.

([1]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 23 april 2024 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 13 maj 2024.
([2]) EUT L 161, 29.5.2014, s. 3.
([3]) Rådets beslut 2014/668/EU av den 23 juni 2014 om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, vad gäller avdelning III (med undantag för bestämmelserna om behandling av arbetstagare som är tredjelandsmedborgare och lagligen anställda på den andra partens territorium) och avdelningarna IV, V, VI och VII i avtalet, samt därtill hörande bilagor och protokoll (EUT L 278, 20.9.2014, s. 1).

(5) I enlighet med artikel 21.3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) ska unionen sörja för samstämmigheten mellan de olika områden som omfattas av dess yttre åtgärder. I enlighet med artikel 207.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) ska den gemensamma handelspolitiken föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder.

(6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1077 ([4]) upphör att gälla den 5 juni 2024.

(7) De tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning bör utformas på följande sätt: i) upphävande av tillämpningen av systemet med ingångspriser på frukt och grönsaker, ii) upphävande av tullkvoter och importtullar och iii) upphävande av tillämpningen av kapitel V och artikel 24 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 ([5]). Genom dessa åtgärder kommer unionen i praktiken att tillfälligt tillhandahålla lämpligt ekonomiskt och finansiellt stöd till förmån för Ukraina och de ekonomiska aktörer som drabbas.

(8) För att förhindra bedrägerier bör de förmånsordningar som fastställs i denna förordning vara villkorade av att Ukraina uppfyller samtliga relevanta villkor för att erhålla förmåner enligt associeringsavtalet, inbegripet ursprungsreglerna för de berörda produkterna och de därmed sammanhängande förfarandena, samt av att Ukraina deltar i ett nära administrativt samarbete med unionen i enlighet med vad som föreskrivs i associeringsavtalet.

(9) De förmånsordningar som fastställs i denna förordning bör vara villkorade av att Ukraina avstår från att införa nya tullar eller avgifter med motsvarande verkan och nya kvantitativa begränsningar eller åtgärder med motsvarande verkan, från att höja gällande tullar eller avgifter och från att införa andra begränsningar av handeln med unionen, om det inte är tydligt motiverat mot bakgrund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

(10) De förmånsordningar som fastställs i denna förordning bör vara villkorade av att Ukraina fortsättningsvis iakttar de allmänna principerna i associeringsavtalet. I det avseendet föreskrivs i artikel 2 i associeringsavtalet bland annat att respekt för demokratiska principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt främjande av respekten för principerna om suveränitet och territoriell integritet, gränsernas okränkbarhet och oberoende samt bekämpande av spridning av massförstörelsevapen, därmed sammanhängande material och bärare av sådana vapen utgör grundläggande delar av associeringsavtalet. Vidare anges det i artikel 3 i associeringsavtalet att rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning, korruptionsbekämpning, bekämpning av olika former av gränsöverskridande organiserad brottslighet och terrorism, främjande av hållbar utveckling och verkningsfull multilateralism är av central betydelse för att stärka förbindelserna mellan parterna.

(11) Med förbehåll för en utvärdering som utförs av kommissionen i samband med den regelbundna övervakningen av effekterna av denna förordning och som inleds antingen efter en vederbörligen motiverad begäran från en medlemsstat eller på kommissionens eget initiativ, är det nödvändigt att föreskriva en möjlighet att vidta nödvändiga åtgärder avseende import av produkter som omfattas av denna förordning, exempelvis vete och annat spannmål, när denna import inverkar negativt på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter. Situationen på marknaderna för ägg, fjäderfän, socker, havre, majs, gryn och honung är särskilt prekär och detta kan skada unionens jordbruksproducenter, om importen från Ukraina skulle öka. Det är lämpligt att införa en automatisk skyddsåtgärd avseende dessa produkter som aktiveras om de sammanlagda volymer av någon av dessa produkter som importerats under en viss period överstiger en viss nivå på grundval av det aritmetiska medelvärdet för de importvolymer som registrerats under perioden från och med den 1 juli till och med den 31 december 2021, under 2022 och under 2023.

(12) Import från Ukraina, däribland spannmål och oljeväxter, kan bli föremål för övervakning enligt kapitel IV i förordning (EU) 2015/478, vilket inbegriper möjligheten att begära uppvisande av ett övervakningsdokument som villkor för fri omsättning (importlicens), om importutvecklingen hotar att skada unionens producenter och om unionens intressen så kräver.

(13) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på att tillfälligt upphäva förmånsordningarna enligt artikel 1.1 om villkoren för rätten till de förmånsordningarna inte längre efterlevs och att införa skyddsåtgärder i de fall då unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1077 av den 31 maj 2023 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar handelsmedgivanden tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (EUT L 144, 5.6.2023, s. 1).

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/478 av den 11 mars 2015 om gemensamma importregler (EUT L 83, 27.3.2015, s. 16).

påverkas negativt av import enligt denna förordning. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ([6]). Det rådgivande förfarande som föreskrivs i den förordningen bör tillämpas för antagandet av provisoriska skyddsåtgärder med hänsyn till sådana åtgärders effekter och deras logiska placering i tiden i förhållande till antagandet av slutgiltiga skyddsåtgärder. Vidare bör det rådgivande förfarandet användas för antagande av arrangemang för att övervaka importvolymer av ägg, fjäderfä, socker, havre, majs, gryn och honung från Ukraina för att garantera att den automatiska skyddsåtgärden fungerar ändamålsenligt.

(14) Kommissionens årliga rapport om genomförandet av det djupgående och omfattande frihandelsområdet, som utgör en integrerad del av associeringsavtalet, bör innehålla en detaljerad utvärdering av genomförandet av de handelsliberaliseringsåtgärder som fastställs i denna förordning.

(15) Mot bakgrund av att förordning (EU) 2023/1077 upphör att gälla den 5 juni 2024 bör denna förordning träda i kraft den 6 juni 2024.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Handelsliberaliseringsåtgärder

1. Följande förmånsordningar ska införas:

a) Tillämpningen av systemet med ingångspriser ska upphävas för de produkter som omfattas av systemet i enlighet med bilaga I-A till associeringsavtalet. Inga tullar ska tillämpas på import av dessa produkter.

b) Alla tullkvoter som fastställs i bilaga I-A till associeringsavtalet ska upphävas och de produkter som omfattas av dessa kvoter ska få importeras till unionen från Ukraina utan tullar.

2. Tillämpningen av kapitel V och artikel 24 i förordning (EU) 2015/478 ska tillfälligt upphävas för import med ursprung i Ukraina.

Artikel 2

Villkor för rätt till förmånsordningar

Förmånsordningar enligt artikel 1.1 ska omfattas av följande villkor:

a) Att Ukraina följer reglerna om produkters ursprung och de därmed sammanhängande förfarandena enligt associeringsavtalet.

b) Att Ukraina avstår från att införa nya tullar eller avgifter med motsvarande verkan och nya kvantitativa restriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan för import med ursprung i unionen samt från att höja gällande tullar eller avgifter och från att införa andra begränsningar för handeln med unionen, inbegripet diskriminerande interna administrativa åtgärder, om det inte är tydligt motiverat mot bakgrund av rådande krigsläge.

c) Att Ukraina respekterar demokratiska principer, mänskliga rättigheter, grundläggande friheter och rättsstatens principer samt det görs fortsatta och varaktiga insatser i kampen mot korruption och olaglig verksamhet i enlighet med vad som föreskrivs i artiklarna 2, 3 och 22 i associeringsavtalet.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

Artikel 3

Tillfälligt upphävande

1. Om kommissionen finner att det finns tillräckliga bevis för att Ukraina inte uppfyller villkoren i artikel 2 får den genom en genomförandeakt helt eller delvis upphäva förmånsordningarna enligt artikel 1.1. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 5.3.

2. Om en medlemsstat begär att kommissionen ska upphäva någon av förmånsordningarna på grundval av att Ukraina inte uppfyller villkoren i artikel 2 b, ska kommissionen inom fyra månader från en sådan begäran avge ett motiverat yttrande över huruvida anmärkningen om att Ukraina inte uppfyller villkoren är välgrundad. Om kommissionen fastställer att anmärkningen är välgrundad ska den inleda det förfarande som avses i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 4

Skyddsåtgärder

1. Om en produkt som omfattas av artikel 1.1 med ursprung i Ukraina importeras på villkor som negativt påverkar unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter, får kommissionen vidta nödvändiga åtgärder genom en genomförandeakt. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 5.3.

En sådan åtgärd får införas under så lång tid som krävs för att motverka de negativa effekterna på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter.

2. Kommissionen ska regelbundet övervaka effekterna av denna förordning, med beaktande av uppgifter om export, import, priser på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater och om unionens produktion av de produkter som omfattas av handelsliberaliseringsåtgärderna enligt artikel 1.1 b.

Kommissionen ska varannan månad informera medlemsstaterna om resultaten av den regelbundna övervakningen, från och med den 6 juni 2024.

3. Kommissionen ska genomföra en utvärdering av situationen på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter med avseende på att införa åtgärder i enlighet med punkt 1. Utvärderingen ska inledas

a) efter en väl underbyggd begäran från en medlemsstat, inbegripet tillräckliga prima facie-bevis som den medlemsstaten rimligen har tillgång till i enlighet med punkt 4 och som visar att importen inverkar negativt på den marknad som avses i punkt 1, eller

b) på kommissionens eget initiativ, efter att det blivit uppenbart för den att det finns tillräckliga prima facie-bevis för import som inverkar negativt på den marknad som avses i punkt 1.

Den utvärdering som avses i första stycket ska avslutas inom fyra månader från det att den inleds.

4. Vid utvärderingen enligt punkt 3 ska kommissionen beakta all relevant marknadsutveckling, inbegripet den berörda importens inverkan på situationen på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter. Utvärderingen ska omfatta sådana faktorer som

a) hur snabbt och hur mycket importen från Ukraina av den berörda produkten ökar, i både absoluta och relativa tal,

b) den berörda importens inverkan på produktion och priser på unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater, med beaktande av utvecklingen av importen från andra källor.

Den förteckning över faktorer som avses i första stycket är inte uttömmande och även andra relevanta faktorer får beaktas.

5. Under kritiska omständigheter då dröjsmål skulle kunna orsaka skada som vore svår att avhjälpa, får kommissionen tillfälligt införa nödvändiga åtgärder genom en genomförandeakt. Sådana åtgärder får endast vidtas efter en vederbörligen motiverad begäran från en medlemsstat enligt punkt 3 a i denna artikel och ska antas inom 21 dagar efter det att begäran tas emot. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 5.4. Den provisoriska skyddsåtgärdens varaktighet får inte överstiga 120 dagar.

6. Om kommissionen till följd av den utvärdering som avses i punkt 3 anser att unionsmarknaden eller marknaden i en eller flera medlemsstater för likadana eller direkt konkurrerande produkter har påverkats negativt och avser att införa en slutlig åtgärd i enlighet med punkt 1, ska den offentliggöra ett tillkännagivande i *Europeiska unionens officiella tidning* om införandet av en sådan åtgärd. Tillkännagivandet ska innehålla en sammanfattning av de viktigaste resultaten av utvärderingen och ange inom vilken tidsfrist som berörda parter kan lämna skriftliga synpunkter. Denna period får inte överstiga tio dagar från och med den dag då tillkännagivandet offentliggörs.

7. Om de sammanlagda volymer av ägg, fjäderfän, socker, havre, majs, gryn eller honung som importerats sedan den 1 januari 2024 under perioden 6 juni–31 december 2024 når upp till de respektive aritmetiska medelvärdena för de importvolymer som registrerats under perioden från och med den 1 juli till och med den 31 december 2021, under 2022 och under 2023, ska kommissionen, inom 14 dagar och efter att ha underrättat den kommitté för skyddsåtgärder som inrättas genom artikel 3.1 i förordning (EU) 2015/478 (*kommittén för skyddsåtgärder*), vidta följande åtgärder:

a) för respektive produkt återinföra den motsvarande tullkvot som upphävts genom artikel 1.1 b i denna förordning till och med den 31 december 2024, och

b) från och med den 1 januari 2025 införa antingen en tullkvot som motsvarar fem tolftedelar av det aritmetiska medelvärdet eller den motsvarande tullkvot som upphävts genom artikel 1.1 b i denna förordning, beroende på vilken som är högst.

Om de sammanlagda volymer av ägg, fjäderfän, socker, havre, majs, gryn eller honung som importerats sedan den 1 januari 2025 under perioden 1 januari–5 juni 2025 når upp till fem tolftedelar av respektive aritmetiska medelvärde av de importvolymer som registrerats under perioden från och med den 1 juli till och med den 31 december 2021, under 2022 och under 2023, ska kommissionen, inom 14 dagar, och efter att ha underrättat kommittén för skyddsåtgärder, återinföra den motsvarande tullkvot som upphävts genom artikel 1.1 b.

I denna punkt avses med ägg, fjäderfän, socker, havre, majs, gryn eller honung alla produkter som omfattas av tullkvoterna i tillägget till bilaga I-A till associeringsavtalet för ägg och albuminer, fjäderfäkött och köttberedningar av fjäderfäkött, socker, havre, majs, mjöl och pelletar, krossgryn samt grovt mjöl (inbegripet fingryn) av korn, spannmål bearbetad på annat sätt och honung. Det aritmetiska medelvärde som avses i denna punkt ska beräknas genom att summan av importvolymerna under perioden från och med den 1 juli till och med den 31 december 2021, under 2022 och under 2023 divideras med 2,5.

Kommissionen får anta en genomförandeakt för att fastställa arrangemangen för att övervaka de importvolymer som avses i denna punkt. Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 5.4.

8. Om kommissionen inför en åtgärd enligt punkt 1, 5 eller 7 genom vilken en tullkvot som upphävts genom artikel 1.1 b återinförs, ska den kvantitet som importeras under det kalenderår då kommissionen inför denna åtgärd beaktas vid förvaltningen av tullkvoten.

Artikel 5

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av tullkodexkommittén, som inrättats genom artikel 285.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 ([7]), i fråga om artikel 3.1 i den här förordningen. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. Kommissionen ska biträdas av kommittén för skyddsåtgärder i fråga om artikel 4.1 i denna förordning. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

4. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 6

Utvärdering av genomförandet av handelsliberaliseringsåtgärderna

Kommissionens årliga rapport om genomförandet av det djupgående och omfattande frihandelsområdet ska innehålla en detaljerad utvärdering av genomförandet av de handelsliberaliseringsåtgärder som föreskrivs i denna förordning och ska, om så är lämpligt, innehålla en utvärdering av dessa åtgärders samhällspåverkan i Ukraina och i unionen. Information om import av produkter enligt artikel 1.1 b ska göras tillgänglig varje månad via kommissionens webbplats och ska uppdateras varje månad.

Artikel 7

Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den 6 juni 2024.

Denna förordning ska tillämpas till och med den 5 juni 2025.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 14 maj 2024.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	H. LAHBIB
Ordförande	*Ordförande*

Ett uttalande har gjorts med avseende på denna förordning och återfinns i EUT C ([8]).

([8]) Uttalande från kommissionen om övervakningen av importen av spannmål från Ukraina i samband med antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1392 om tillfälliga handelsliberaliseringsåtgärder som kompletterar de handelsmedgivanden som är tillämpliga på ukrainska produkter enligt associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (OJ C, C/2024/3357, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3357/oj).